

Evropský hospodářský a sociální výbor

Víceletý finanční rámec a budoucnost kohezní politiky Evropské unie po roce 2020

Petr Zahradník

Mladá Boleslav,
Škoda Auto Vysoká škola
listopad 2018

VÝCHODISKA

- POROVNÁNÍ ZMĚN MEZI FINANČNÍMI RÁMCI (MIL. EUR; STÁLÉ CENY ROKU 2011)

Prostředky na závazky	2007 - 2013	2014 - 2020	změna 2014 – 2020 vůči 2007 - 2013	
			změna v mil. EUR	změna v %
1. Inteligentní růst podporující začlenění	446.788	450.763	3.975	0,9
1a. Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	91.541	125.614	34.073	37,2
1b. Hospodářská, sociální a územní koheze	355.248	325.149	-30.099	-8,5
2. Udržitelný růst: přírodní zdroje	420.682	373.179	-47.503	-11,3
- výdaje související s trhem a přímé platby	318.820	277.851	-40.969	-12,9
celkem	994.104	959.988	-34.116	-3,4

MOŽNÉ ÚROVNĚ POHLEDŮ NA VFR

- **NOSNÉ CHARAKTERISTIKY STAVBY (SPOLEČNÉ PRO VŠECHNY ČLENSKÉ STÁTY);**
- **KONKRÉTNÍ OBSAHOVÁ NÁPLŇ (VĚCNÉ PRIORITY ČLENSKÝCH STÁTŮ);**
- **PROCESNÍ A INSTITUCIONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI (FINANČNÍ ALOKACE A IMPLEMENTAČNÍ STRUKTURA)**
- **KLÍČOVÁ SLOVA VFR 2021 – 2027: EVA, FLEXIBILITA, NOVÁ TÉMATA, SYNERGIE A BLENDING, FINANČNÍ NÁSTROJE (2.0)**

AKTUÁLNÍ VÝVOJ A DŮLEŽITÉ UDÁLOSTI V SOUČASNÉ A BLÍZKÉ BUDOUCNOSTI NA ÚROVNI EU

- **NÁVRH STŘEDNĚDOBÉ VIZE VÍCELETÉHO FINANČNÍHO RÁMCE A SEKTOROVÁ OPATŘENÍ (KVĚTEN, ČERVEN 2018);**
- **SDĚLENÍ EVROPSKÉ KOMISE: NOVÝ MODERNÍ VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC PRO EU, KTERÁ EFEKTIVNĚ NAPLŇUJE SVÉ PRIORITY PO ROCE 2020 (14.2.2018);**
- **SHAPING EU FINANCING (LEDEN 2017);**
- **7. KOHEZNÍ ZPRÁVA;**
- **VÝKONNOSTNĚ A VÝSLEDKOVĚ ZAMĚŘENÝ ROZPOČET EU (INICIATIVA TRVAJÍCÍ OD ZÁŘÍ 2015);**
- **RELEVANTNÍ KAPITOLY Z BALÍČKU K DOKONČENÍ EMU (PROSINEC 2017)**

Evropský hospodářský a sociální výbor

AKTUÁLNÍ VÝVOJ A DŮLEŽITÉ UDÁLOSTI V SOUČASNÉ A BLÍZKÉ BUDOUCNOSTI NA ÚROVNI ČESKÉ REPUBLIKY

- **NÁRODNÍ KONCEPCE REALIZACE KOHEZNÍ POLITIKY;**
- **STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE;**
- **POZIČNÍ DOKUMENTY**

UVAŽOVANÉ NOVÉ PRVKY PRO PŘÍŠTÍ OBDOBÍ

- **EU ADDED VALUE: PODPORA PROJEKTŮM, KDE PŘÍNOS NA ÚROVNI ČLENSKÉHO STÁTU BUDE DOPROVÁZEN JEŠTĚ ZŘETELNÝM A NETRIVIÁLNÍM DOPADEM PRO EU JAKO CELEK; ROZŠÍŘENÍ A DOPLNĚNÍ PŘÍSTUPU UPLATNĚNÍ KONDICIONALIT; TYPOLOGIE PROJEKTŮ BY NEMĚLA BÝT SPOJOVÁNA VÝLUČNĚ S DOMÁCÍMI NÁLEŽITOSTMI ČLENSKÝCH STÁTŮ, ALE PROJEKTY VYKÁŽÍ ALESPOŇ DÍLČÍ PŘESHraniční DOPAD; PŘÍSPĚVEK K PŘÍSTUPU S KONEČNOU VIZÍ, KDY VŠECHNO, CO MÁ BÝT FINANCOVÁNO Z ROZPOČTU EU BY MĚLO PRIMÁRNĚ PŘÍSPÍVAT K VÝSTUPŮM S CELOEVROPSKÝM ROZMĚREM (SNAD NOVÝ ARGUMENT V RUKOU ČISTÝCH PLÁTCŮ);**
- **ZAHRNUTÍ TZV. NOVÝCH TÉMAT (MIGRACE, BEZPEČNOST, POSÍLENÍ ROLE EU V GLOBÁLNÍM KONTEXTU, CELOEVROPSKÉ HORIZONTÁLNÍ TÉMATA)**

UVAŽOVANÉ NOVÉ PRVKY PRO PŘÍŠTÍ OBDOBÍ

- **FLEXIBILITA:** JEJÍ POTŘEBA ZDŮRAŽŇOVÁNA V SOUVISLOSTI S TÍM, JAK SE V PRŮBĚHU STŘEDNĚDOBÉHO FINANČNÍHO RÁMCE ODCHYLÍ NA POČÁTKU PŘIJATÉ PRIORITY OD MOMENTÁLNÍCH POTŘEB; UKÁZALO SE V DOBĚ KRIZÍ EKONOMICKÉ, MIGRAČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ; ŘADA PODOB: VYUŽITÍ ROZPOČTOVÉ REZERVY; POSÍLENÍ PŘÍJMOVÉ SLOŽKY (VLASTNÍ ZDROJE EU); OŽIVENÍ MYŠLENKY EMISE DLUHOPISŮ EU; SOUHRNNÝ CÍL – ZVÝŠENÍ AKCESCHOPNOSTI ROZPOČTU EU (NAPŘÍKLAD CESTOU SNAŽŠÍHO PŘESOUVÁNÍ FINANČNÍCH ČÁSTEK MEZI JEDNOTLIVÝMI KAPITOLAMI; SCHOPNOST DISPONOVAT ODPOVÍDAJÍCÍ ROZPOČTOVOU REZERVOU; NA PŘÍJMOVÉ STRANĚ ZAVEDENÍ NOVÉ DANĚ (FTT, KLIMATICKÁ; ZVÁŽENÍ KRITÉRIA DAŇOVÉ NEUTRALITY); OPATŘENÍ SPOJENÁ S POSÍLENÍM FLEXIBILITY MOHOU VÉST KE ZVÝŠENÍ PODÍLU ROZPOČTU EU NA HDP EU; ZŘEJMĚ MALÁ ČÁST Z TĚCHTO ÚVAH SE Podaří vtělit do praxe hned pro příští období

Evropský hospodářský a sociální výbor

UVAŽOVANÉ NOVÉ PRVKY PRO PŘÍŠTÍ OBDOBÍ

- **DALŠÍ POSÍLENÍ DŮRAZU NA NÁVRATNOST: DALŠÍ ROZŠÍŘENÍ PROSTORU PRO FINANČNÍ NÁSTROJE + PŘEVZETÍ PRINCIPŮ (RESP. INSPIRACE JIMI) EVROPSKÉHO FONDU PRO STRATEGICKÉ INVESTICE (EFSI) NA JEDNOTLIVÉ RELEVANTNÍ KAPITOLY ROZPOČTU EU; JE DOSTI MOŽNÉ, ŽE PRO URČITÝ TYP PODPORY JIŽ JINÉ MOŽNOSTI NEŽ FINANČNÍ NÁSTROJE K DISPOZICI NEBUDOU; POZVOLNÁ CESTA K TOMU, ŽE ROZPOČET EU JIŽ NEBUDE PŘÍMÝ ZDROJ FINANCOVÁNÍ, ALE GARANČNÍ NÁSTROJ, UMOŽŇUJÍCÍ ZAPOJENÍ SOUKROMÝCH NEBO NÁRODNÍCH VEŘEJNÝCH ZDROJŮ (KTERÉ BY JINAK DO TĚCHTO PROJEKTŮ NEŠLY);**

UVAŽOVANÉ NOVÉ PRVKY PRO PŘÍŠTÍ OBDOBÍ

- **PŘEHODNOCENÍ VAH JEDNOTLIVÝCH KAPITOL: SOUVISÍ S ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU, ZDA VÁHY JEDNOTLIVÝCH KAPITOL ODPOVÍDAJÍ NYNĚJŠÍM A BUDOUCÍM POTŘEBÁM EU; VELMI ČASTO ZAMĚŘENY NAPŘÍKLAD NA SMYSL NYNĚJŠÍ PODOBY SPOLEČNÉ ZEMĚDĚLSKÉ POLITIKY; ZŘEJMĚ PŘESAHUJE ČASOVÝ RÁMEC PRO ZAČÁTEK PŘÍŠTÍ FINANČNÍ PERSPEKTIVY; NA DRUHOU STRANU POTŘEBNOST NAVÝŠENÍ SPOLEČNÝCH VÝDAJŮ NA BEZPEČNOST; SOUČÁSTÍ JE TÉŽ SNAHA O ODSTRANĚNÍ DUPLICIT, EXISTUJÍCÍCH MEZI JEDNOTLIVÝMI KAPITOLAMI ROZPOČTU EU (JEDNA A TA SAMÁ POTŘEBA JE PODPOROVÁNA Z RŮZNÝCH „KAPES“ ROZPOČTU EU PODLE RŮZNÝCH PRAVIDEL);**
- **POSÍLENÍ VÝKONNOSTNĚ-MOTIVAČNÍCH NÁSTROJŮ: SNAHA O MAXIMALIZACI VALUE FOR MONEY; NEJEN DOSAŽENÍ VYČÍSLITELNÉHO EFEKTU (VÝSLEDKY A VÝKONNOST), ALE TÉŽ ÚSPORNOST VYNAKLÁDÁNÍ PROSTŘEDKŮ; ZAJISTIT LZE I VHODNOU KOORDINACÍ PROJEKTŮ A POSÍLENÍM INTEGROVANÉHO PŘÍSTUPU V RÁMCI DANÉHO ÚZEMÍ;**

UVAŽOVANÉ NOVÉ PRVKY PRO PŘÍŠTÍ OBDOBÍ

- **FISKÁLNÍ KAPACITA EURO-ZÓNY: ZVAŽOVÁNA MOŽNOST (Z POHLEDU ČESKÉ REPUBLIKY RIZIKO) VYČLENĚNÍ AUTONOMNÍHO ROZPOČTU EURO-ZÓNY; ZVLÁŠTĚ PO BREXITU = KONEC KOHEZE V ČESKÉ REPUBLICI; ŘEŠENÍ: SILNÁ LINIE EURO-ZÓNY V JEDINÉM ROZPOČTU EU;**
- **PARAMETR BREXIT: NENÍ NUTNÉ PŘECEŇOVAT PŘÍMÉ DOPADY (NEJSOU ZAS TAK ZÁSADNÍ; BRITÁNIE SICE PŘISPÍVÁ DO ROZPOČTU EU 12,5%, ALE POMĚRNĚ VÝZNAMNĚ I ČERPÁ); DŮLEŽITĚJŠÍ JSOU NEPŘÍMÉ DOPADY – „EFEKT STATISTICKÉHO ZBOHATNUTÍ“ NA KATEGORIZACI REGIONŮ – POTŘEBA NEPODCENIT PHASING-OUT; ÚVAHY, ŽE NOVÁ FINANČNÍ PERSPEKTIVA BY Z PRAKTICKÝCH DŮVODŮ ZAČALA „DEN PO BREXITU“;**
- **POZITIVNÍ FISKÁLNÍ POSTOJ: VYUŽÍT EFSI JAKO NÁSTROJE PRO PODPORU INVESTIC S TOLERANCÍ VŮČI KRITÉRIÍM PAKTU STABILITY A RŮSTU; SOUVISÍ S POTŘEBOU PŘEKONÁNÍ NEGATIVNÍ INVESTIČNÍ MEZERY V EU (NEJVĚTŠÍ PŘEKÁŽKA SILNĚJŠÍMU HOSPODÁŘSKÉMU RŮSTU V EU); SOUVISÍ TĚŽ S PŘEDPOKLÁDANOU AKTIVNĚJŠÍ ROLÍ EFSI; NICMÉNĚ, VÍCE NEŽ ROZPOČTU EU SE TÝKÁ ROZPOČTŮ ČLENSKÝCH STÁTŮ**

NÁVRH VÍCELETÉHO FINANČNÍHO RÁMCE

- **OBDOBÍ 2021 – 2027;**
- **PRINCIPY: MODERNÍ (MUSÍ BÝT PATRNÉ POUČENÍ Z MINULOSTI; JASNĚJŠÍ STANOVENÍ CÍLŮ, ZAMĚŘENÍ NA VÝKONNOST, SCHOPNOST MĚŘIT VÝSLEDKY); JEDNODUCHÝ (JASNĚJŠÍ STRUKTURA; VÍCE ODPOVÍDAT BUDOUCÍM PRIORITÁM EU; OMEZENÍ POČTU PROGRAMŮ; VYTVÁŘENÍ INTEGROVANÝCH PROGRAMŮ; ZJEDNODUŠENÍ VYUŽÍVÁNÍ FINANČNÍCH NÁSTROJŮ; SNÍŽENÍ ADMINISTRATIVNÍ ZÁTĚŽE; SJEDNOCENÍ PŘEDPISŮ POMOCÍ JEDNOTNÉHO SOUBORU PRAVIDEL; ODSTRANĚNÍ SLEV A RABATŮ A STANOVENÍ STEJNÝCH PODMÍNEK PRO VŠECHNY); FLEXIBILNÍ (POKUD SE OBJEVÍ NOVÁ TÉMATA ČI POKUD VÝSLEDKY UKÁŽÍ NEDOSTATEČNÝ PŘÍNOS, MOŽNOST ZMĚNIT PRAVIDLA BĚHEM OBDOBÍ; ZÁSADNÍ POSÍLENÍ PRUŽNOSTI A AKCESCHOPNOSTI ROZPOČTU EU V RÁMCI PROGRAMŮ A MEZI NIMI NAVZÁJEM; POSÍLENÍ NÁSTROJE NA ŘEŠENÍ KRIZÍ; VYTVOŘENÍ REZERVY PRO NEPŘEDVÍDANÉ UDÁLOSTI A MIMOŘÁDNÉ SITUACE);**
- **EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA: INVESTICE DO OBLASTÍ, KDE JEDEN ČLENSKÝ STÁT NEMŮŽE JEDNAT SÁM O SOBĚ, RESP. KDE JE SPOLEČNÝ POSTOJ EFEKTIVNĚJŠÍ (PAN-EVROPSKÉ VÝZKUMNÉ PROJEKTY, VELKÁ INFRASTRUKTURA, DIGITÁLNÍ PROJEKTY, BEZPEČNOST A OCHRANA)**

Evropský hospodářský a sociální výbor

NÁVRH VÍCELETÉHO FINANČNÍHO RÁMCE

- **ZVÝŠENÍ ÚROVNĚ FINANCOVÁNÍ: VÝZKUM A INOVACE; MLADÍ LIDÉ; DIGITÁLNÍ EKONOMIKA; SPRÁVA HRANIC; BEZPEČNOST A OBRANA;**
- **ÚSPORY: ZEMĚDĚLSTVÍ A KOHEZNÍ POLITIKA (KAŽDÁ NOMINÁLNĚ V PRŮMĚRU O 5%) + JEJICH ZÁSADNÍ MODERNIZACE A SLUČITELNOST S NOVÝMI PRIORITY; STRUKTURÁLNÍ REFORMY APOD.**
- **ZMĚNA MODELU FINANCOVÁNÍ: DOPLNĚNÍ DOTACÍ O FINANČNÍ NÁSTROJE;**
- **ROZPOČET EU A ZÁSADY PRÁVNÍHO STÁTU: NOVÁ VAZBA A ZÁSADNÍ NOVINKA (OCHRÁNIT ROZPOČET EU PŘED FINANČNÍMI RIZIKY SPOJENÝMI SE VŠEOBECNÝMI NEDOSTATKY PLYNOUCÍMI S NEDODRŽOVÁNÍM ZÁSAD PRÁVNÍHO STÁTU V ČLENSKÝCH STÁTECH (SOUDNICTVÍ, PREVENCE, TRESTÁNÍ PODVODŮ A SCHOPNOST ZABRÁNIT JEJICH ZNEUŽÍVÁNÍ)**
- **ROZPOČET EU A EMU (PROGRAM NA PODPORU REFORM A INVESTIČNÍ STABILIZACE)**
- **PROPOJENOST KAPITOL**
- **EVROPSKÝ SEMESTR**

Evropský hospodářský a sociální výbor

NÁVRH KOHEZNÍ POLITIKY

- **INTELIGENTNÍ;**
- **ZELENÁ;**
- **PROPOJENĚJŠÍ;**
- **SOCIÁLNÍ;**
- **BLÍŽE K OBČANŮM (MÍSTNÍ INICIATIVY ÚZEMNÍHO ROZVOJE);**
- **NAVRŽENÁ ALOKACE PRO ČESKOU REPUBLIKU: 17,8 MLD. EUR VE STÁLÝCH CENÁCH , 20,1 MLD. EUR V BĚŽNÝCH CENÁCH)**

Evropský hospodářský a sociální výbor

VÝVOJ REGIONÁLNÍ KLASIFIKACE S OHLEDEM NA KOHEZNÍ POLITIKU

Regionální klasifikace do 75% průměru ukazatele HDP na obyvatele EU	Regionální klasifikace mezi 75% a 100% průměru ukazatele HDP na obyvatele EU	Regionální klasifikace nad 90% průměru ukazatele HDP na obyvatele EU
Severozápad Severovýchod Moravskoslezsko Střední Morava	Jihozápad Střední Čechy Jihovýchod	Praha

Evropský hospodářský a sociální výbor

Děkuji za Vaši pozornost

**Petr Zahradník,
člen Evropského hospodářského a sociálního výboru,
poradce prezidenta Hospodářské komory České republiky,
ekonomický poradce, Česká spořitelna**

pzahradnik@email.cz